

Դաս 08: Ժառանգում (Inheritance) և Պոլիմորֆիզմ (Polymorphism)

Ժառանգումը թույլ է տալիս մեկ կլասին ժառանգել մյուսի հատկությունները և մեթոդները:

```
class Person {
    constructor(name) {
        this.name = name;
    }
}

class Employee extends Person {
    constructor(name, position) {
        super(name); // Կանչում ենք ծնողական կլասի
        // կոնստրուկտորը
        this.position = position;
    }
}

let emp = new Employee("Ani", "Developer");
console.log(emp.name); // Ani
console.log(emp.position); // Developer
```

Պոլիմորֆիզմը (Polymorphism) թույլ է տալիս տարբեր օբյեկտներ գործել նույն կերպ՝ հիմնվելով ընդհանուր կլասի վրա: Ջավասկրիպտում դա հաճախ իրականացվում է մեթոդների վերասահմանմամբ (method overriding):

```
class Animal {
    speak() {
        console.log("Animal speaks");
    }
}
```

```
class Dog extends Animal {
  speak() {
    console.log("Dog barks");
  }
}

class Cat extends Animal {
  speak() {
    console.log("Cat meows");
  }
}

let animals = [new Animal(), new Dog(), new Cat()];
animals.forEach((animal) => animal.speak());
// Output:
// Animal speaks
// Dog barks
// Cat meows
```

Կլասի օբյեկտի կառուցման և նրա սկզբնավորման ժամանակ կարող ենք ստուգել, թե որ կլասին է պատկանում տվյալ օբյեկտը՝ օգտագործելով **constructor** հատկությունը:

```
class Employee extends Person { /*...*/ }

let emp = new Employee("Ani", "Developer");
console.log(emp.constructor.name); // Employee

let arr = [1, 2, 3];
console.log(arr.constructor.name); // Array
```

Prototype մեթոդների ավելացում

JavaScript-ում հնարավոր է նոր մեթոդներ ավելացնել ցանկացած օբյեկտի պրոտոտիպում (prototype):

Օրինակ՝ ավելացնենք զանգվածի համար maximum մեթոդ՝ մեծագույն արժեքը վերադարձնելու համար:

```
Array.prototype.maximum = function () {  
    let max = this[0];  
    for (let i in this) {  
        if (this[i] > max) max = this[i];  
    }  
    return max;  
};  
  
let x = [1, 2, 3];  
console.log(x.maximum()); // 3
```

Ստատիկ դաշտեր և մեթոդներ

Ստատիկ դաշտերը և մեթոդները պատկանում են հենց կլասին և ոչ թե դրա օբյեկտներին: Դրանք կոչվելու համար օգտագործվում է հենց կլասի անունը:

```
class MyClass {  
    static name = 'Ani';  
    static greet() {  
        console.log('Hello from MyClass!');  
    }  
}  
  
console.log(MyClass.name); // Ani  
MyClass.greet(); // Hello from MyClass!
```

Ստատիկ դաշտերը և մեթոդները հաճախ օգտագործվում են ֆունկցիոնալ հնարավորություններ ապահովելու համար, որոնք կախված չեն կոնկրետ օբյեկտից:

Աբստրակտ կլասը կլաս է, որը նախատեսված է միայն ժառանգման համար և նրանից հնարավոր չէ օբյեկտ ստեղծել: JavaScript-ում այս մեխանիզմը իրականացնելու համար հաճախ օգտագործվում է կոնստրուկտորում սխալ նետելը (throw error):

```
class AbstractClass {
  constructor() {
    if (new.target === AbstractClass) {
      throw new Error('Cannot instantiate an abstract class');
    }
  }
}

class ConcreteClass extends AbstractClass {
  // Իրականացնում ենք արսրակս կլասի
  ֆունկցիոնալությունը
}

let obj = new ConcreteClass(); // Աշխատում է
let abstractObj = new AbstractClass(); // Error: Cannot
instantiate an abstract class
```

Այս օրինակում **AbstractClass** չի կարող օգտագործվել օբյեկտ ստեղծելու համար, սակայն կարելի է օգտագործել որպես հիմք այլ կլասների համար: